

Monkole, als voltants de Kinsasha

Celine Tindobi, jove numerària de l'Opus Dei, explica la seva experiència.

12/06/2007

Va succeir tot de forma molt senzilla. Tot just havia acabat el batxillerat i estava a la meva parròquia, l'església de la Resurrecció de Kinshasa, esperant torn per a confessar-me abans de Missa, com altres setmanes. La fila per confessar-se era bastant llarga.

Jo anava a la parròquia tots els diumenges i ajudava en allò que podia, com altres noies catòliques de la meva edat. De vegades, per exemple, feia les lectures.

Aquell dia estava una mica nerviosa perquè acabava de presentar-me als exàmens per a entrar a la Universitat i encara no m'havien donat les notes; i mentre esperàvem –la fila era llarga, com he dit- vaig començar a xerrar amb la noia que estava al meu costat. I en un determinat moment li vaig comentar, entre altres coses, que estava buscant un sacerdot amb qui pogués xerrar d'algunes qüestions personals.

-Ah! –em va dir-. Jo te'n puc presentar un: l'abbé Quirós, un sacerdot de l'Opus Dei.

I em va explicar que aquest sacerdot atenia un Centre de dones de l'Opus Dei, i que allí acudien moltes noies de la meva edat per a formar-se

cristianament, tenir acompanyament espiritual, estudiar, etc. Allò em va interessar molt, i un dia vam anar al centre, que es deia Tangwa, "eco" en llengua lingala.

Em va agradar. Era una casa molt senzilla, situada a Livulu, Oasi en lemba, a uns 1500 metres de la Universitat pública de Kinshasa. Era senzilla, però estava posada amb gust, neta i endreçada.

Vaig començar a xerrar regularment amb l'abbé i quan em vaig matricular a la Universitat anava a estudiar amb freqüència a aquell Centre, que comptava amb una bona sala d'estudi i una biblioteca. Ara hi ha un Centre que conserva el mateix nom, però és en un altre lloc. Em van convidar a xerrades sobre aspectes de la fe cristiana i vaig acceptar encantada, perquè buscava des de feia temps una formació que complementés la formació catòlica

que m'havien donat els meus pares. Som vuit germans –cinc noies i tres nois- i jo sóc la tercera.

En aquestes sessions vaig anar coneixent el missatge de la santedat en la vida corrent i en l'exercici de la professió que ensenya sant Josepmaria Escrivà. Jo somiava amb ser una bona cristiana i una bona professional de la medicina, però no sabia com fer realitat les aspiracions de lliurament a Déu que sentia en la meva ànima. Vaig anar comprenent, de mica en mica, que Déu m'havia anat mostrant el camí de la meva vocació d'una forma molt senzilla: primer, gràcies a la formació que m'havien donat a casa; després, mitjançant les activitats a la parròquia, i més tard, gràcies a aquella conversa que m'havia portat fins al Centre... Sí; era clar: l'Opus Dei era allò que Déu em demanava. Aquest era el meu camí.

Vaig resar molt, vaig demanar llums i un dia em vaig decidir a demanar l'admissió. Quan ho vaig fer, vaig trobar una gran pau i una profunda serenor interior. Era com si el Senyor em digués en el fons de l'ànima: "Celine, per fi has arribat: ja ets on Jo et volia".

Vaig descobrir, gràcies a l'esperit de l'Opus Dei, la meravella de la vocació cristiana i vaig anar aprofundint en les exigències del Baptisme. Vaig comprendre que viure "en cristià" és incompatible amb una existència replegada en si mateixa. Em van anar mostrant les exigències de la caritat i de la justícia, juntament amb els ensenyaments de l'Església en matèria social, de les quals tantes vegades se'n va fer ressò sant Josepmaria Escrivà. Però era jo –em van insistir– qui havia de donar la meva resposta personal davant els problemes de la meva societat.

Com en tants països, a la República del Congo hi ha moltes persones que viuen en condicions de vida penoses i que necessiten la nostra ajuda. Vaig començar a participar en unes activitats de promoció social que s'impulsaven des del Centre a Mont-Ngafula, un poblat. Aquesta zona pateix moltes necessitats bàsiques, encara que està situada només a trenta quilòmetres de la capital.

Començàrem donant unes quantes classes a l'aire lliure, assegudes sobre unes canyes de bambú sota els arbres. Venia un grup cada vegada més nombrós de mares de família i de dones joves. Els donàvem alguns rudiments d'alfabetització, juntament amb nocions elementals d'higiene i costura en llengua lingala. De vegades les classes s'acabaven ràpidament, perquè es desfermava de sobte una tempesta i havíem de marxar per a aixopugar-nos del xàfec...

Així vam estar fins que Monkole, un hospital promogut per persones de l'Opus Dei, va construir uns locals en aquella zona, en els quals es va començar a donar atenció sanitària, humana i social a totes aquestes persones. Al principi tot era de caràcter elemental. Amb el temps, tant l'atenció mèdica com els diversos serveis s'han anat especialitzant i professionalitzant.

Jo era molt jove encara –estava en els primers cursos de Medicina- quan em van preguntar si estava disposada a responsabilitzar-me d'algunes activitats de caire social d'aquell projecte. Vaig acceptar encantada.

Ens enfrontàvem amb molts reptes. Les famílies eren molt bones i ens acollien molt bé, però ho ignoraven gairebé tot en higiene i nutrició. Moltes de les mares eren joves, algunes gairebé nenes... Calia

ensenyar-los a tenir cura i a educar els fills, que presentaven amb freqüència símptomes greus d'anèmia, fruit de la mala alimentació.

Alguns estudiants de Medicina europeus es queixen perquè mentre realitzen els estudis se senten “allunyats” dels problemes sanitaris reals: diuen que no toquen la realitat. No era aquest el meu problema: en les meves classes d'universitat anaven analitzant dia rere dia qüestions i problemes que jo tocava constantment amb les mans.

A mesura que em vaig anar formant com metgessa, el projecte va anar creixent i consolidant-se a tota la zona. Es van engegar diversos programes d'ajuda i vam començar a ensenyar les nocions bàsiques d'una alimentació equilibrada, juntament amb alguns principis elementals d'higiene i comportament. Són

principis molt senzills, però ningú neix ensenyat: es necessita que hagi una persona concreta que els ensenyi, en el llenguatge adequat i de la manera convenient a la mentalitat de cadascú. Durant segles aquestes gentes no havien comptat amb aquesta persona concreta.

Quan vaig acabar la carrera em vaig dedicar professionalment a l'atenció d'aquesta població i comptem en l'actualitat amb un petit ambulatori on atenem consultes prenatales i de pediatria. No són simples “consultes”, perquè no es tracta només d'atendre el pacient, donar-li una recepta i acomiadar-se d'ell, com succeeix en tants llocs.

En Monkole ens proposem ajudar cada pacient, cada persona, una a una, ajudant-la a resoldre les seves dificultats, que són diferents en cada cas. Amb freqüència són mares molt joves amb fills malalts, que no saben

què fer amb ells, perquè ningú els ha ensenyat. A més de donar-los les medicines específiques i el tractament a seguir, cal parlar amb elles, interessar-se pels seus problemes, oferir algunes pautes de conducta personal, orientar, contestar els seus dubtes, explicar -de forma comprensible- com poden actuar en aquesta situació i en aquesta altra, a qui poden acudir quan els succeeixi això o el de més enllà... No és fàcil. La metgessa, en aquests llocs, ha de ser al mateix temps un educador social, un promotor de salut, un conseller familiar i un amic en qui es pugui confiar plenament.

Si es desconeix la seva mentalitat i la seva forma peculiar d'afrontar i resoldre els problemes, és difícil ajudar-los de forma eficaç, perquè amb freqüència no entenen exactament el que se'ls pregunta. Cal adequar el llenguatge a les seves

pròpies categories, ja que és fàcil que no valorin la transcendència mèdica de les respostes que donen. Per exemple, fa poc li vaig preguntar a una jove embarassada si sabia com era el seu grup sanguini i el seu RH: A positiu, A negatiu, B positiu, B negatiu, 0 negatiu, 0 positiu?

-Saps com és? –li vaig dir.

- És clar que ho sé –em va contestar, resolta-: 0 positiu.

Ho vaig anotar i vaig seguir preguntant-li per altres qüestions, de les quals vaig deduir que mai s'havia fet una anàlisi de sang.

-Llavors... com saps que tens 0 positiu?

-Perquè és el numero més bonic dels quals m'ha dit!

Estem impulsant des de Monkole diversos programes de lluita contra

la desnutrició, amb els quals s'ha ajudat un bon nombre de famílies. Hem aconseguit que augmentin el nombre de menjars que fan al cap de la jornada, passant d'un a tres menjars al dia. S'ha assolit també l'escolarització de molts nens i una atenció mèdica regular. Per a això hem realitzat un estudi dels paràmetres antropomètrics i de les necessitats més urgents de la població infantil.

També s'han engegat alguns projectes de piscicultura, que puguin ajudar aquestes famílies a tenir una dieta més equilibrada.

Els nens abandonats i orfes constitueixen un capítol especial, i des de fa dos anys estem organitzant diversos projectes específics per a ells, amb programes d'higiene i de nutrició. Això exigeix conèixer bé les situacions que viuen i les característiques de l'entorn.

Necessitem col·laboració per a portar a terme aquests projectes, perquè en ocasions hem de suspendre'ls temporalment -com aquest, amb els nens orfes- mentre recaptem noves ajudes econòmiques.

Un altre capítol especial és la lluita contra la SIDA. Estem promovent, juntament amb l'atenció mèdica i personal, els codis de conducta que tan eficaços s'han revelat per a combatre aquesta malaltia en altres països africans. S'ha demostrat que el millor camí per a obtenir resultats eficaços en la prevenció d'aquesta malaltia és afavorir la laboriositat, el sentit de la responsabilitat i les virtuts de la fidelitat i la continència.

També fem un seguiment gratuït dels embarassos, promovent l'atenció mèdica durant el part, perquè quan sorgeixen complicacions –ja sigui per falta de mitjans o per ignorància- són poques les dones que acudeixen a un

hospital o demanen atenció sanitària.

En resum: des d'aquelles primeres classes sota els arbres, que de vegades acabaven de cop i volta a causa de la pluja, hem anat donant passos en la promoció humana, mèdica, laboral i espiritual d'aquestes persones. Llavors jo era només una inexperta i il·lusionada estudiant de Medicina.

Però ens queda encara molt camí per fer. És un camí difícil i esperançat, en el qual comptem amb la solidaritat de persones de tot el món que, gràcies a projectes com Harambee, ens ajuden a ajudar a aquesta població africana dels voltants de Kinshasa.

.....

opusdei.org/ca-ad/article/monkole-als-
voltants-de-kinsasha/ (20/04/2025)